

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی □ رشته: معماریترم: دوم سال تحصیلی: 1398- 1399
 نام درس معماری تزئینی معاصر..... نام و نام خانوادگی مدرس:.....شاهین امیرشفاقی
 آدرس email مدرس:.....mystudent20@gmail.com... تلفن همراه مدرس:..... تماس از طریق ایمیل و تشکیل گروه
 تلگرام توسط یک نماینده ایدی تلگرام telegram.me/tiktakeomr

جزوه درس:..... مربوط به هفته : اول □ دوم ■ سوم □
 text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
 تلفن همراه مدیر گروه :

هنر به معنای عام کلمه با زیبایی سر و کار دارد و در واقع بیان زیبایی است. اگر زیبایی را حقیقتی عینی و جهان شمول بدانیم و همچون افلاطون معتقد باشیم که زیبایی فره حقیقت است، آنگاه هنر در این معنا به بیانی از حقیقت تبدیل خواهد شد. (کریچلو، ۱۳۹۰).

تزئینات در هنر اسلامی، یکی از اصلی ترین و موثرترین مولفه های وحدت بخش به شمار می رود. چون در مقاله ای پرمحتوی و جذاب با عنوان «سطح، الگو و تور در معماری اسلامی» می نویسد: "تزئینات عاملی است که هنر سرتاسر دنیای اسلام را در ارتباط با هم قرار می دهد." او می افزاید: "معماری اسلامی معماری فرم نیست و درون مایه های آن بیشتر در قالب تزئینات مطرح شده است". تمرکز هنر اسلامی بر نقوش هندسی، توجه را از جهان باز نمودی به جان صور محض، تنش های متوازن و تعادل پویا معطوف می سازد و بینشی بنیادی نسبت به نحوه عمل خود باطنیانسان و انعکاس آن در عالم پدید می آورد. (کریچلو، ۱۳۹۰)

هنر معماری اسلامی فراتر از صرف تجربه زیبایی شناختی است و در واقع جلوه ای نمادین از حقیقتی والاتر است که انسان را از کثرت جهان بیرون به وحدت الهی می رساند و در حقیقت جای دادن انسان در حضور خدا از طریق قدسی کردن فضا است. در این هنر تکنیک و زیبایی، وجوه مکمل خلاقیت هنری است و هنر از صنعتگری و کار صنعتگر از بقیه وجوه زندگی او خصوصاً زندگی روحانی او جدا نیست. هندسه بنا ساده است و شکل ها و خط های شکسته به جای خطوط پیچ در پیچ گذشته متداول است و از پیمون بندی و تناسبات یکسان در ساختمان استفاده شده است. اما تکنیک های تزئینی متنوعی از قبیل آجرکاری، کاشی کاری، کتیبه نگاری، گچ بری، آئینه کاری، تزئینات چوبی و حتی برخی از عناصر معماری مانند تویزه های کاذب، مقرنس و سه کنج در حد کمال خود در این دوره مورد استفاده معماران و هنرمندان قرار گرفت. (پوپ، ۱۳۶۶).

اکثر نقوش هندسی موجود در هنر اسلامی بر مبنای تکرار یک طرح ابداع و خلق شده اند و معمولاً این نقش در داخل یک مربع یا یک شش ضلعی محدود می شود. اغلب نقوش هنگامی جلوه ی واقعی خود را به دست می آورند که تکرار شوند. (ارپک بروگ، ۱۳۸۶)

طرح های هنری اسلامی گونه های از طراحی های سنتی ایرانی هستند که در حین زیبایی و ملاحظاتی که در کاربردهای متنوع و بر سطح آثار و اینیه متعدد دارا هستند، از یک سری قواعد و اصول هنری و ریاضیات فرمی بهره می برند. انواع نه چندان پیچیده و کم تنوعی از این گونه طرح ها را در سایر کشورها نیز می توان جستجو کرد. نقوش هندسی بر پایه تعبیرات و فرم های اصلی دایره، مربع، مثلث، مستطیل، لوزی، بیضی، دوزنقه است که با ابزارهای نقطه خط و سطح ساخته می شود. این نقوش پیچیده و زیبا ساختار ساده ای دارند و از تکرار واحدهای دایره، مربع و مثلث به دست می آیند.

معماری معاصر ما دیگر به هیچ وجه نمایان‌گر و انعکاس‌دهنده‌ی هویت ساکنان آنها نیست؛ همچنین به ندرت می‌توان در آن تلاشی آگاهانه در جهت القای هویت اسلامی و ملی‌مان دید. بسیاری از نشان‌ها و تمادهای هویت فرهنگی ما، یا به کلی از بین رفته‌اند و یا تنها کور سویی از آنها را بر پیشانی شهرهایمان می‌توانیم ببینیم. ناتوانی در ایجاد سبک معماری که از یک سو در راستای معماری روز بوده و پاسخگوی نیازهای متغیر استفاده‌کنندگان باشد و از دیگر سو ارتباط و تداوم خود را با معماری تاریخی کشور حفظ کند و حتی بتواند در صحنه‌ی جهانی نیز حرفی برای گفتن داشته باشد، همواره سبب دل‌مشغولی بسیاری از اندیشمندان و متفکران این دوره گشته است.

یکی از نکات مهم هندسه اسلامی در انتخاب سبک طراحی و چگونگی حفظ هویت اصیل معماری ایرانی و باز نشر فلسفه و مضامین جهان‌شناختی نقوش ایرانی-اسلامی و باز تولید آنهاست. میتوان در عین حفظ هویت یک معماری خاص، آن را با پیشرفت‌های به وجود آمده در سبک‌های معماری دنیا همسو ساخت. این به معنای تقلید و تکرار سبک گذشته نیست. پارامتریسم به مثابه یک پدیده‌ی مهم در تاریخ معماری بسیاری از قوانین را برای طراحان اخیر و شاغلان آینده‌ای که این رشته را دنبال می‌کنند، تعریف کرده است. یکی از قوی‌ترین جنبه‌هایی که در این سبک هندسی برجسته شد، مسلماً چیزجدیدی درباره‌ی هندسه و زیبایی‌شناسی شکل‌گرفته از برجسته‌ترین وجوه هر سبک یا زمانی نیست. زبان هر سبک در

تاریخ بلند معماری به شکل بصری توسط هندسه یا شکل تعریف شده، فراتر از اصولی که هسته ی سبک را مشخص می کند. (خیازی، ۱۳۹۳).

در سبک مشخص معماری پارامتریک، هندسه نقش مهمی را بازی می کند. این سبک می تواند به واسطه ی ابزارهای در دسترس اخیر و طبیعت منابع باز و بسیاری ابزارهای پارامتریک در گشودگی عریض اینترنت و اشتراک گذاری داده ها سرزنش شود یا اعتبار پیدا کند. ابزارها گرچه در تعریف اصول معماری یک عصر از آغاز ادامه می یابد. در سناریو اخیر عملیات هندسی در ابزارهای معمارانه از نوار موازی و یا خط کش تی در مدلسازی الگوریتمی و مولد فراتر می رود، و از اعمال ساده ی اتوکید مانند مقیاس گذاری یا چرخش پیشی می گیرد (خیازی، ۱۳۹۳).

معماری الگوریتمیک عرصه های نوینی را برای تولید و تلفیق علم فراهم آورده است. هندسه به عنوان ریز ساخت شکل گیری معماری در حوزه های جدیدی همچون هندسه پیشرفته و هندسه الگوریتمیک مطالعه می شود. این دانش های جدید پتانسیل های متعددی را به دانش معاصر افزوده اند و حل مسائل پیچیده و دارای چند متغیر را ممکن ساخته اند. خلاقیت در معماری امری است که روش های متعددی داشته است و دانش رو به گسترش امروز در جهان، عرصه های ارائه این خلاقیت در معماری را بیشتر و بیشتر می کند و سرعت بیشتری نیز به آن می بخشد.

چنین اعمالی در تعریف معماری به یک گستره ی بزرگ، تغییر دامنه ی هندسه ی معماری از شبکه ی دکارتی قائم به قرم های غیر اقلیدسی و حرکت به دامنه ی فضای الگوریتمی، جایی که قانون های جدید توسط الگوریتم ها تعریف می شود، ادامه می یابد. انتقاد به این اشکال بیش از حد حاکم و به اصطلاح پارامتریک فاقد ذکاوت و منطقی است. این انتقاد در واقع می تواند کمک کند به غلبه ی دیدگاه های ضعیف و ممکن است این سبک را به عنوان یکی از هوشمندترین سبک ها بسازد. پارامتریسم توسط طراحان امروزی در نظر گرفته شده و به شکل محسوسی استفاده می شود. به منظور یک طراحی موفق همه چیز باید منطقی باشد (کارل بویل، ۱۹۹۶).

به علت این خاصیت عام، الگوریتم ها به زبان پایه ای فعالیت ها و پروسه های علمی تبدیل شده اند. دانشمندان و پژوهشگران عرصه های مختلف دانش، به تبدیل دانش و فرآیندهای علمی خود به زبان الگوریتم ها می پردازند و از قدرت و توان پردازش و حافظه کامپیوترها بهره می برند (خیازی، ۱۳۹۳).